

EUROPEISKA GEMENSKAPERNAS KOMMISSION

Bryssel den 24.10.2003
KOM(2003) 622 slutlig

2003/0242 (COD)

Förslag till

EUROPAPARLAMENTETS OCH RÅDETS FÖRORDNING

**om hur Århuskonventionen om tillgång till information, allmänhetens deltagande i
beslutsprocesser och tillgång till rättslig prövning i miljöfrågor skall tillämpas på
Europeiska gemenskapens institutioner och organ**

(framlagt av kommissionen)

MOTIVERING

1. MOTIVERING FÖR FÖRSLAGET

1.1. Allmänt

Europeiska gemenskapen och samtliga femton medlemsstater undertecknade i juni 1998 FN/ECE-konventionen om tillgång till information, allmänhetens deltagande i beslutsprocesser och tillgång till rättslig prövning i miljöfrågor (nedan kallad Århuskonventionen eller konventionen). Konventionen (som trädde i kraft i oktober 2001) är mycket viktig för gemenskapen och dess medlemsstater, men även för länderna i Central- och Östeuropa och de nya oberoende staterna i f.d. Sovjetunionen. Flera av dessa har ratificerat konventionen och anpassar efter hand sin miljölagstiftning till konventionens krav. Huvudsyftet med konventionen är att allmänheten skall bli mera delaktig i miljöfrågor och att miljöskyddet skall förbättras.

I och med undertecknandet av Århuskonventionen åtog gemenskapen sig att anpassa sin lagstiftning till konventionen. Två direktiv har redan antagits: Europaparlamentets och rådets direktiv 2003/4/EG om allmänhetens tillgång till miljöinformation¹ och Europaparlamentets och rådets direktiv 2003/35/EG om åtgärder för allmänhetens deltagande i utarbetandet av vissa planer och program avseende miljön och om ändring, med avseende på allmänhetens deltagande och rätt till rättslig prövning, av rådets direktiv 85/337/EEG och 96/61/EG². Samtidigt med föreliggande förslag till förordning lägger kommissionen fram ett förslag till direktiv om tillgång till rättslig prövning i miljöfrågor.

Flera rättsakter på gemenskapsnivå berörs av Århuskonventionens tillämpning: Förordning (EG) nr 1049/2001³ tillerkänner allmänheten en rätt att ta del av handlingar som förvaras av kommissionen, Europaparlamentet eller rådet. Den 18 december 2002 antog kommissionen ett meddelande om allmänna principer och miniminormer för kommissionens samråd med berörda parter⁴. Vad tillgång till rättslig prövning beträffar kan fysiska och juridiska personer enligt artiklarna 230 och 232 i EG-fördraget under vissa omständigheter väcka talan vid EG-domstolen.

Dessa rättsakter och lagrum är inte tillräckliga för att gemenskapen skall kunna ratificera Århuskonventionen. Konventionens bestämmelser är nämligen i vissa avseenden mera detaljerade, mera långtgående eller har ett vidare tillämpningsområde. Århuskonventionens tillämpning på gemenskapens institutioner och organ förutsätter alltså ny lagstiftning.

Föreliggande förslag till förordning innehåller bestämmelser om hur Århuskonventionens tre pelare – tillgång till information, allmänhetens deltagande i beslutsprocesser och rättslig

---

¹ Europaparlamentets och rådets direktiv 2003/4/EG av den 28 januari 2003 om allmänhetens tillgång till miljöinformation och om upphävande av rådets direktiv 90/313/EEG. EGT L 41, 14.2.2003, s. 26.

² Europaparlamentets och rådets direktiv 2003/35/EG av den 26 maj 2003 om åtgärder för allmänhetens deltagande i utarbetandet av vissa planer och program avseende miljön och om ändring, med avseende på allmänhetens deltagande och rätt till rättslig prövning, av rådets direktiv 85/337/EEG och 96/61/EG, EGT L 156, 25.6.2003, s. 17.

³ Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1049/2001 av den 30 maj 2001 om allmänhetens tillgång till Europaparlamentets, rådets och kommissionens handlingar. EGT L 145, 31.5.2001, s. 43.

⁴ Meddelande från kommissionen – Mot en bättre struktur för samråd och dialog. Allmänna principer och miniminormer för kommissionens samråd med berörda parter. KOM(2002) 704 av den 11 december 2002.

prövning i miljöfrågor – skall tillämpas på gemenskapens institutioner och organ. Förslaget har utformats med utgångspunkt i redan befintlig lagstiftning.

1.2. Målen för gemenskapens miljöpolitik

Detta förslag bidrar till uppnåendet av de mål för gemenskapens miljöpolitik som uppställs i artikel 174.1 i EG-fördraget. Tillgången till miljöinformation och allmänhetens deltagande i beslutsprocesser bidrar genom att förbättra miljöbesluten, och genom att det blir tydligare vem som ansvarar för besluten. En bredare tillgång till rättslig prövning behövs för att allmänhetens rättigheter skall kunna tas tillvara, och för att skärpa efterlevnaden av miljölagstiftningen. En anpassning av lagstiftningen är en förutsättning för att gemenskapen skall kunna ratificera konventionen. Gemenskapens lagstiftning om tillgång till miljöinformation och delaktighet i beslutsprocessen på miljöområdet var en av inspirationskällorna under det internationella förhandlingsarbete som utmynnade i Århuskonventionen. Gemenskapen antog 1985 direktiv 85/337/EEG⁵ om bedömning av inverkan på miljön. Enligt direktivet skall allmänheten informeras när någon ansöker om tillstånd för projekt som omfattas av direktivet, och den berörda allmänheten skall få tillfälle att yttra sig innan beslut fattas om ansökan. Gemenskapen antog 1990 direktiv 90/313/EEG av den 7 juni 1990 om rätt att ta del av miljöinformation⁶, enligt vilket varje person har rätt att ta del av miljöinformation som förvaras hos offentliga myndigheter.

Båda direktiven, nu genomförda av medlemsstaterna, har ansetts som föredömen på internationell nivå, och de grundläggande tankegångarna återkommer i Århuskonventionen. Det är därför rimligt att gemenskapen ansluter sig till Århuskonventionen, som för övrigt uttryckligen står öppen för regional organisation för ekonomisk integration. Gemenskapen visar på så sätt övriga fördragsslutande parter och signatärstater – särskilt i Östeuropa – att gemenskapen också till fullo stöder de principer som kommer till uttryck i konventionen.

Förslaget till förordning bidrar till att se till att miljöaspekterna beaktas inom alla gemenskapens politikområden. Enligt artikel 6 i EG-fördraget skall miljöskyddskraven integreras i all gemenskapens politik, särskilt i syfte att främja en hållbar utveckling. Genom Århuskonventionens tillämpning på gemenskapens institutioner och organ får dessa tillfälle att visa att de – inom områden under gemenskapens behörighet – gör samma åtaganden och fullgör samma skyldigheter som medlemsstaterna. Därmed förhöjs samordningen mellan nationell politik och gemenskapspolitik; det understryker också det faktum att miljöförstöring bekämpas bättre på gemenskapsnivå.

Slutligen, antagandet av denna förordning kommer att visa för världen att gemenskapen är beredd att ta sitt ansvar på miljöområdet. Gemenskapen blir därmed den första internationella organisation som antar tvingande regler om tillgång till information, allmänhetens rätt att delta i beslutsprocesser och rätten att få tillgång till rättslig prövning i miljöfrågor. De ökande miljöproblemen måste i fortsättningen bekämpas på europeisk eller internationell nivå. Gemenskapens och dess medlemsstaternas inflytande i dessa sammanhang ökar i och med anslutningen till Århuskonventionen (se bl.a. Förenta nationernas världstoppmöte om hållbar utveckling i Johannesburg, 2002).

---

⁵ Rådets direktiv 85/337/EEG av den 27 juni 1985 om bedömning av inverkan på miljön av vissa offentliga och privata projekt, EGT L 175, 5.7.1985, s. 40, ändrat genom direktiv 97/11/EG av den 3 mars 1997, EGT L 73, 14.3. 1997, s. 5.

⁶ Rådets direktiv 90/313/EEG, EGT L 158, 23.6.1990, s. 56.

2. VAL AV RÄTTSLIG GRUND OCH RÄTTSAKTSTYP; MOTIVERING

Eftersom förslaget syftar på att förbättra miljöskyddet genom att göra allmänheten mera delaktig i miljöfrågor bör artikel 175.1 i EG-fördraget utgöra rättslig grund.

Gemenskapens anslutning till Århuskonventionen förutsätter rättsakter som gäller hela gemenskapen. Därför bör rättsaktsformen förordning användas. Direktivformen kan inte användas, eftersom direktiv är riktade till medlemsstaterna (medan det här är gemenskapens institutioner och organ som är adressater). Beslut används vanligen för specifika, enskilda fall och inte för den form av generell reglering det här är fråga om.

3. SUBSIDIARITET OCH PROPORTIONALITET

3.1. Åtgärdens mål i förhållande till gemenskapens förpliktelser

Enligt artikel 1 i EU-fördraget skall unionens beslut ”fattas så öppet och så nära medborgarna som möjligt”. I ett demokratiskt och öppet samhälle bör medborgarna delta i beslutsprocesserna, och insynen i den politiska processen och förvaltningen bör vara så stor som möjligt. Dessa principer uttrycktes och betonades i kommissionens vitbok om styrelsereformerna i EU⁷: av de principer som kännetecknar goda styrelseformer nämndes först öppenhet (”Institutionerna bör arbeta öppnare.”) och delaktighet (”Ökad delaktighet skapar mer förtroende för besluten och de institutioner som har fattat dem.”). De principer som kommer till uttryck i Århuskonventionen är helt enkelt principerna för god styrelse tillämpade på miljösektorn.

Enligt artikel 174.2 i EG-fördraget skall gemenskapens miljöpolitik syfta till en hög skyddsnivå. Den ökade tillgången till information och deltagandet i beslutsprocessen kan få medborgarna att förstå att det är deras miljö som påverkas (till det bättre eller sämre) av förvaltningsorganens arbetet, och att de själva kan bidra till en bättre miljö i och utanför gemenskapen.

3.2 Problemets gemenskapsdimension

Globaliseringen har lett till att miljöbeslut inte längre bara fattas på nationell nivå (vilket också påpekades under Världstoppmötet om hållbar utveckling). Besluten hamnar allt oftare på gemenskapsnivå, vilket har gjort att gemenskapens miljöpolitik har fått en allt större politisk och förvaltningsrelaterad betydelse de senaste 15 åren. Miljöfrågorna diskuteras allt oftare på gemenskapsnivå, och de grundläggande principerna för miljöarbete måste sålunda tillämpas även på den nivån.

3.3 Vilken är den effektivaste lösningen om man jämför medlemsstaternas och gemenskapens möjligheter?

Den föreslagna åtgärden kompletterar lagstiftning som antagits eller föreslagits på nationell nivå.

---

⁷ KOM(2001) 428 av 25 juli 2001.

3.4 Vad blir kostnaden om gemenskapen inte vidtar åtgärder?

Antagandet av denna rättsakt tycks inte medföra några större kostnader; detsamma gäller om gemenskapen inte vidtar några åtgärder.

I politiskt avseende blir den största kostnaden vid passivitet att gemenskapen förlorar trovärdighet. Genom att underteckna Århuskonventionen tillsammans med medlemsstaterna visade gemenskapen att man hade för avsikt att delta i det rättsliga och praktiska genomförandet av konventionen. I vitboken om styrelseformer (se ovan) spelar medborgarnas rätt till information och delaktighet en central roll; det påpekas också att denna rätt måste stärkas och utvidgas. Det skulle vara inkonsekvent av gemenskapen att inte tillämpa vitbokens principer i praktiken. Resonemanget understryks av vad som framkom vid Världstoppmötet.

3.5 Vilka rättsakter kan gemenskapen använda sig av för att uppnå målen?

Av de rättsligen bindande rättsakterna är bara förordningen lämplig (se ovan).

Icke-bindande rättsakter, såsom interna riktlinjer och instruktioner, går inte att använda, eftersom de inte skulle resultera i den anpassning som krävs för att gemenskapen skall kunna ratificera Århuskonventionen. Enligt EG-domstolens praxis får medlemsstaterna inte använda sig av icke-bindande rättsakter för överföringen till nationell rätt av gemenskapslagstiftning som skapar rättigheter och skyldigheter för personer, eftersom individens ställning (rättigheter och skyldigheter) då skulle kunna bli oklar. Samma princip måste tillämpas när gemenskapen överför Århuskonventionen till gemenskapslagstiftningen, eftersom det även här kommer att skapas rättigheter och skyldigheter för personer.

3.6 Proportionalitet

Förordningens syfte är att ålägga gemenskapens institutioner och organ att tillämpa Århuskonventionen. Förordningen är därför tänkt att inte gå utöver vad som är nödvändigt för att gemenskapen skall kunna ingå konventionen. Emellertid har förslaget i möjligaste mån utformats med vissa direktiv (särskilt direktiv 2003/4/EG om allmänhetens tillgång till miljöinformation och direktiv 2003/35/EG om åtgärder för allmänhetens deltagande i utarbetandet av vissa planer och program avseende miljön) som förebild. Där dessa direktiv går utöver vad som är nödvändigt för anpassningen till Århuskonventionen gör föreliggande förslag till förordning det också (med beaktande av de egenheter som kännetecknar beslutsfattandet på gemenskapsnivå).

4. MEDLEMSSTATERNAS KOSTNADER FÖR GENOMFÖRANDET AV FÖRSLAGET

Förslaget avser gemenskapens institutioner och organ och medför därför inga kostnader för medlemsstaterna.

5. SAMRÅD MED BERÖRDA PARTER

Kommissionen publicerade under hösten 2002 ett arbetsdokument som beskrev den planerade rättsaktens syfte och vilka olika alternativ som diskuterades. Med arbetsdokumentet som grund hölls möten med experter från medlemsstaterna, anslutningsländerna, regionala och

lokala myndigheter, icke-statliga organisationer och näringslivet. Efter mötena tog kommissionen emot skriftliga synpunkter.

Metoden att överföra Århuskonventionens tre pelare med en enda rättsakt togs upp. De tillfrågade stödde i allmänhet den vida definitionen av gemenskapens institutioner och organ, som täcker fler än de som räknas upp i artikel 7 i EG-fördraget.

Tillgång till information

Kommentarerna om tillgång till information berörde sambandet med förordning (EG) nr 1049/2001. Vissa experter ansåg att det vore bättre att ändra förordning (EG) nr 1049/2001 i stället för att skapa en helt ny rättsakt. Andra påpekade att det var viktigt att se till att gemenskapens institutioner och organ underkastades samma regler som de som nu gäller för medlemsstaterna (genom direktiv 2003/4/EG). Synpunkterna beaktades vid formuleringen av förslaget. Kommissionen fick också mera detaljerade kommentarer om bl.a. de undantag som föreslogs i arbetsdokumentet och undantagens samband med förordning (EG) nr 1049/2001.

Allmänhetens deltagande i beslutsprocesser

Definitionen av *planer och program avseende miljön* blev föremål för många kommentarer. Vissa ansåg att definitionen inte gick att tillämpa i praktiken, men avstod samtidigt från att lämna alternativa förslag. Andra ville att definitionen tydligare skulle ange i vilken mån planer och program från andra områden än miljöområdet men med konsekvenser för miljön skulle innefattas. Definitionen ändrades dock inte i detta avseende, eftersom hänvisningen till Sjätte miljöhandlingsprogrammet gör definitionen tillräckligt tydlig för att kunna tillämpas direkt. Definitionen anger också tydligt att planer och program från andra områden (än miljöområdet) som har eller troligen får miljökonsekvenser också omfattas. Vissa ville också att det skulle framgå tydligare huruvida även planer och program som skall fastställas i en rättsakt omfattas. Denna fråga har sitt svar i definitionen av *gemenskapens institutioner och organ*, som undantar institutioner och organ ”när och i den utsträckning de handlar i egenskap av dömande eller lagstiftande myndighet”. Därmed skall allmänheten delta när kommissionen utarbetar planen eller programmet (och inte i det senare lagstiftningskedet, när institutionen eller organet som lagstiftande myndighet skall anta den rättsakt som fastställer planen eller programmet).

Även deltagandets omfattning diskuterades. Vissa ville att allmänheten skulle få delta på EU-nivå i vissa viktiga beslut om finansiering av projekt, och att ett stegvis deltagande i beslut skulle prövas för godkännande av produkter (kemikalier och bekämpningsmedel); en grupp berörda parter ville att denna rätt skulle gälla särskilt i fråga om genetiskt modifierade organismer. Av de skäl som anges under avdelning III.1 ändrades dock förslaget inte vad beträffar sådana beslut. Formerna och tidpunkten för allmänhetens deltagande diskuterades också, och föreliggande förslag avviker från texten i arbetsdokumentet. Förslaget följer nu i stort sett artikel 7 i Århuskonventionen, och överlåter åt gemenskapens institutioner och organ att fastställa praktiska bestämmelser för hur deltagandet skall ske. I stället fastställs vissa krav som förfarandet (även enligt Århuskonventionen) måste uppfylla.

Tillgång till rättslig prövning

De berörda parterna påpekade att bestämmelserna om tillgång till rättslig prövning borde motsvara de bestämmelser som medlemsstaterna skall införa enligt direktivet om tillgång till rättslig prövning i miljöfrågor (som också var föremål för ett samrådsförfarande med utgångspunkt i två arbetsdokument). Föreliggande förslag följer förslaget till direktiv.

Förtydligande behövdes beträffande tillgång till rättslig prövning enligt gemenskapsrättsakten och artiklarna 230 och 232 i EG-fördraget. Enligt förslaget fastställs ett förfarande för att underlätta tillgången till rättslig prövning för erkända sammanslutningar genom att tillerkänna rätten till omprövning av förvaltningsåtgärder och förvaltningsförsummelser av gemenskapens institutioner och organ. Särskilt en grupp bland de berörda parterna ansåg att tillgången till rättslig prövning inte borde begränsas till erkända sammanslutningar, och att en generell partsbehörighet (en *actio popularis* – en rätt för envar att tala) inte alls skulle leda till någon överbelastning för EG-domstolen. Gruppen ansåg inte heller att kravet på att en omprövning skall göras innan talan kan väckas vid EG-domstolen var onödigt. Förslaget ändrades dock inte med anledning av dessa kommentarer, eftersom det var avsett att inte påverka EG-fördragets krav.

De regionala och de lokala myndigheternas kommentarer gällde främst deras roll i tillämpningen av förordningen; de ansåg bl.a. att de skulle betraktas som erkända sammanslutningar. Denna synpunkt har inte beaktats, eftersom även regionala och lokala myndigheter sysslar med myndighetsutövning.

6. FÖRSLAGETS INNEHÅLL

ALLMÄNNA BESTÄMMELSER (Avdelning I)

Mål (artikel 1)

Föreliggande förslag till förordning skall tillämpa Århuskonventionens principer på gemenskapens institutioner och organ genom att fastställa bestämmelser om tillgång till information, allmänhetens deltagande i beslutsprocesser och rättslig prövning i miljöfrågor på gemenskapsnivå.

För enhetlighetens skull behandlas Århuskonventionens tre pelare i en enda rättsakt.

Definitioner (artikel 2)

Artikeln innehåller definitioner som är viktiga för tolkningen av förordningen. De viktigaste är följande:

- **Allmänheten**

Definitionen är fastställd med tanke på bestämmelserna om allmänhetens deltagande och är identisk med den i Århuskonventionen.

- **Gemenskapens institutioner och organ**

Definitionen har utformats med beaktande av motsvarande begrepp i Århuskonventionen, *myndighet*. Århuskonventionen gäller förhållandet mellan å ena sidan enskilda och deras sammanslutningar och å andra sidan myndigheter. Den mycket vida definitionen av myndighet återfinns i artikel 2.2 i konventionen. Beteckningen omfattar, förutom statlig och annan förvaltning, bl.a. ”fysiska eller juridiska personer som har offentliga förvaltningsuppgifter (...) inbegripet särskilda uppgifter, verksamheter eller tjänster som rör miljö”. Syftet är att enskilda och deras sammanslutningar alltid skall kunna åberopa sina rättigheter enligt konventionen gentemot myndighetsutövare (undantaget organ eller institutioner som agerar i egenskap av lagstiftande eller dömande myndighet, t.ex. parlament och domstolar).

Enligt 2.2 d i konventionen omfattar *myndighet* även ”institutioner i sådana organisationer för regional ekonomisk integration som avses i artikel 17 och som är parter i denna konvention”. Definitionen visar att beteckningen skall ges en vid räckvidd, vilket för gemenskapens del innebär att inte bara de institutioner som räknas upp i artikel 7 i EG-fördraget omfattas. Tolkningen i fråga om gemenskapens institutioner och organ skall inte vara snävare än vad som gäller för medlemsstaterna. Gemenskapens institutioner eller organ definieras därför som ”alla institutioner, organ, kontor eller byråer som inrättats genom eller i enlighet med fördraget och som har offentliga förvaltningsuppgifter, utom när och i den utsträckning de handlar i egenskap av dömande eller lagstiftande myndighet”.

Därför är förslaget riktat mot *gemenskapens institutioner och organ*, dvs. ”alla institutioner, organ, kontor eller byråer som inrättats genom eller i enlighet med EG-fördraget och som har offentliga förvaltningsuppgifter, utom när och i den utsträckning de handlar i egenskap av dömande eller lagstiftande myndighet”. Undantaget beträffande dömande och lagstiftande myndigheter följer av artikel 2.2 i Århuskonventionen.

- **Erkända sammanslutningar**

Erkänd sammanslutning omfattar alla föreningar, organisationer eller grupper vars syfte är att tillvarata miljön, och som erkänts i enlighet med förfarandet i artikel 13. För att kunna erkännas måste en sammanslutning uppfylla de kriterier som anges i artikel 12. Definitionen har utformats med beaktande av förordningens bestämmelser om klagorätt.

- **Miljöinformation**

Miljöinformation betyder all information i skriftlig form, bild- eller ljudform, elektronisk form eller annan materiell form om tillståndet för olika delar av miljön, faktorer som påverkar eller troligtvis påverkar delar av miljön samt åtgärder som riktlinjer, lagstiftning, planer, program, miljöavtal och verksamhet som påverkar eller troligtvis påverkar miljön. Miljöinformation omfattar även rapporter om genomförandet av miljölagstiftningen, ekonomiska analyser och antaganden om miljön samt tillståndet för människors hälsa och säkerhet, villkoren för mänskligt liv, kulturplatser och byggnader, i den mån de påverkar miljön.

Definitionen har hämtats ur direktiv 2003/4/EG om tillgång till miljöinformation. Den är mera detaljerad och utförlig än Århuskonventionens definition, men är avsedd att ha exakt samma innebörd.

- **Planer och program avseende miljön**

Århuskonventionen saknar definition av planer och program avseende miljön. Vid tillämpningen av Århuskonventionen har beteckningen en vidsträckt tolkning, och omfattar även komplexa strategier (t.ex. miljöhandlingsprogram) som i sig kan ge upphov till planer⁸. Förslagets definition är avsedd att motsvara de bestämmelser som medlemsstaterna ålagts att genomföra enligt bl.a. direktiv 2003/35/EG om allmänhetens deltagande och direktiv 2001/42/EG om bedömning av vissa planers och programs miljöpåverkan⁹. Definitionen omfattar planer och program som bidrar till, eller troligen får en betydande inverkan på,

---

⁸ Se vidare FN/ECE:s ”The Aarhus Convention - An Implementation Guide”, FN 2000, ISBN 92-1-116745-0, s. 115.

⁹ Europaparlamentets och rådets direktiv 2001/42/EG om bedömning av vissa planers och programs miljöpåverkan, EGT L 197, 21.7.2001, s. 30.

uppnåendet av gemenskapens miljöpolitiska mål. Detta är ett uttryck för integrationskravet i artikel 6 i EG-fördraget. För medlemsstaternas del finns en motsvarighet i direktiv 2001/42/EG, som innehåller bestämmelser om allmänhetens deltagande avseende miljöbedömningar i enlighet med Århuskonventionen. För att ge en ledning om vilka planer och program som berörs hänvisas till beslut nr 1600/2002/EG om fastställande av gemenskapens sjätte miljöhandlingsprogram¹⁰, som anger vilka åtgärder som skall vidtas de närmaste tio åren för att gemenskapens miljöpolitiska mål skall uppnås. Även därmed förknippade planer och program omfattas. Definitionen innehåller några undantag. Ekonomiska planer och program, budgetplaner och budgetprogram omfattas sålunda inte, eftersom de bedöms sakna betydande direkta konsekvenser för miljön. Budgetplaner och budgetprogram är t.ex. gemenskapens institutioners och organs årsbudget. Ekonomiska planer och program är t.ex. planer och program som anger hur ett projekt eller en verksamhet skall finansieras, eller hur bidrag eller stöd skall fördelas. Även interna arbetsprogram undantas.

- **Miljölagstiftning**

Definitionen av miljölagstiftning har betydelse för förordningens bestämmelser om tillgång till rättslig prövning. Definitionen av miljölagstiftning har gjorts vid för att all relevant miljölagstiftning skall innefattas. Eftersom miljölagstiftningen utvecklas kontinuerligt är det svårt att göra en uttömmande uppräknings; det skulle i så fall behövas ett särskilt förfarande för regelbunden uppdatering. Definitionens utformning bygger på följande överväganden:

- Lagstiftningens mål måste vara något av de mål som anges i artikel 174 i EG-fördraget.
- Definitionen måste vara förenlig med Århuskonventionen, och ange de viktigaste miljöaspekterna. Århuskonventionen innehåller inte någon definition av begreppet; därför bör definitionen inte innehålla någon uttömmande uppräknings. Miljölagstiftningen utvecklas kontinuerligt, så en exemplifierande uppräknings är lämpligare.

- **Förvaltningsåtgärder och förvaltningsförsummelser**

När gemenskapens institutioner eller organ vidtar en förvaltningsåtgärd som strider mot miljölagstiftningen eller gör sig skyldig till en förvaltningsförsummelse skall detta kunna överklagas. En förvaltningsåtgärd är en rättsligt bindande och allmänt tillämplig åtgärd som vidtas av gemenskapens institutioner eller organ i enlighet med miljölagstiftningen. En förvaltningsförsummelse är en underlåtenhet av gemenskapens institutioner och organ att vidta en förvaltningsåtgärd som föreskrivs i miljölagstiftningen.

Eftersom organ eller institutioner som handlar i egenskap av dömande eller lagstiftande myndighet inte omfattas av definitionen av gemenskapens institutioner och organ är deras åtgärder och underlåtenheter därvid också undantagna.

Enligt artikel 2.2 undantas även beslut som gemenskapens institutioner och organ fattar ärenden där de agerar i egenskap av administrativ överinstans. Punkten innehåller även en uppräknings av vilka förfaranden som avses: ärenden om konkurrens och statligt stöd, överträdelseförfaranden, ombudsmannaförfaranden och förfaranden inom ramen för

---

¹⁰ Europaparlamentets och rådets beslut nr 1600/2002/EG av den 22 juli 2002 om fastställande av gemenskapens sjätte miljöhandlingsprogram, EGT L 242, 10.9.2002, s. 1.

Europeiska byrån för bedrägeribekämpning. De uppräknade förfarandena inbegriper utredningar som skulle kunna hämmas av överklaganden.

(AVDELNING II)

Tillgång till miljöinformation

I Århuskonventionen behandlas allmänhetens tillgång till miljöinformation i artiklarna 4 och 5. Många av de bestämmelserna överfördes till gemenskapsrätten genom förordning (EG) nr 1049/2001 om allmänhetens tillgång till kommissionens, Europaparlamentets och rådets handlingar. Förordningens tillämpningsområde har nyligen utvidgats till andra gemenskapskontor och gemenskapsbyråer, bl.a. Europeiska miljöbyrån¹¹. Bestämmelserna skall också tillämpas när någon begär tillgång till miljöinformation som förvaras av gemenskapsinstitutioner och gemenskapsorgan som omfattas av föreliggande förslag till förordning.

Enligt artikel 2.6 i förordning (EG) nr 1049/2001 kompletteras den förordningen av de bestämmelser som gemenskapen antar för att anpassa gemenskapslagstiftningen till bl.a. Århuskonventionen. Förslaget till förordning har anpassats till förordning (EG) nr 2003/4 om allmänhetens tillgång till miljöinformation.

Skillnaderna mellan Århuskonventionen och förordning (EG) nr 1049/2001 åtgärdas genom förslaget bestämmelser om följande:

- Alla fysiska och juridiska personer, oavsett nationalitet och bosättningsort, skall ha tillgång till miljöinformation.
- Alla gemenskapens institutioner och organ med förvaltningsuppgifter omfattas (alltså även t.ex. Europeiska ekonomiska och sociala kommittén, Regionkommittén, Revisionsrätten och Europeiska investeringsbanken).
- Bestämmelserna om insamling och spridning av miljöinformation är mera detaljerade.

Tillämpning av förordning (EG) nr 1049/2001 när någon begär tillgång till miljöinformation som förvaras av gemenskapens institutioner eller organ (artikel 3)

Förordning (EG) nr 1049/2001 är direkt tillämplig när någon begär att få ta del av miljöinformation som förvaras hos eller för gemenskapens institutioner eller organ. Beteckningen *institution* i förordning (EG) nr 1049/2001 skall därvid läsas som *gemenskapens institutioner och organ*. Förordningen anpassas därmed till Århuskonventionen. Handläggningen av en begäran om information, grunder för att avslå en begäran eller för beslut att inte sprida information samt överprövningsmekanismerna är identiska i båda förordningarna.

---

¹¹ Utvidgningen skedde genom ändringar i de rättsakter som inrättar respektive kontor och byrå. Beträffande Europeiska miljöbyrån se Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr xxx/2003 om ändring av förordning (EEG) nr 1210/90 om inrättande av Europeiska miljöbyrån och Europeiska nätverket för miljöinformation och miljöövervakning, EGT L ...

Insamling och spridning av miljöinformation (artikel 4)

Förordning (EG) nr 1049/2001 innehåller bestämmelser om register över handlingar som i stort sett överensstämmer med Århuskonventionen. I föreliggande förordning finns ytterligare bestämmelser som är nödvändiga för anpassningen till Århuskonventionen. De kompletterar förordning (EG) nr 1049/2001 och tillhandahåller de detaljer som behövs för att artiklarna 11–13 i den förordningen skall vara helt förenliga med konventionen. Den rapport som avses i fjärde punkten gäller hela unionen, och skall komplettera de motsvarande rapporter som medlemsstaterna skall utarbeta i enlighet med direktiv 2003/4/EG.

Miljöinformationens kvalitet (artikel 5)

Varken förordning (EG) nr 1049/2001 eller Århuskonventionen innehåller några bestämmelser om kvaliteten på den information som lämnas ut. Allmänhetens rätt att få ta del av information blir dock värdelös om informationen är dålig. Direktiv 2003/4/EG om allmänhetens tillgång till miljöinformation innehåller uttryckliga kvalitetskrav. För enhetlighetens skull innehåller förslaget liknande krav.

Överföring av en begäran om tillgång till miljöinformation (artikel 6)

Artikeln anger vad som skall ske när gemenskapens institutioner eller organ får en begäran om miljöinformation som den inte har. Förordning (EG) nr 1049/2001 saknar bestämmelser för detta fall. Förslagets bestämmelser bygger på Århuskonventionen.

I artikeln anges att en gemenskapsinstitution eller ett gemenskapsorgan som inte har den efterfrågade information skall hänvisa sökanden till den myndighet som troligen har informationen och skicka begäran dit.

Samarbete (artikel 7)

Artikeln handlar om den samarbetsplikt som inträder vid omedelbara hot mot människors hälsa eller miljön. Vid sådana tillfällen skall enligt Århuskonventionen information som kan förebygga eller begränsa skadan omedelbart spridas till allmänheten. Direktiv 2003/4/EG innehåller motsvarande förpliktelse för medlemsstaterna. Enligt förslaget skall även gemenskapens institutioner och organ på begäran från myndigheter samarbeta och bistå dem med information som förvaras av eller för gemenskapens institutioner och organ, och som kan spridas till allmänheten.

Genom Europaparlamentets och rådets beslut nr 2119/98/EG av den 24 september 1998 om att bilda ett nätverk för epidemiologisk övervakning och kontroll av smittsamma sjukdomar i gemenskapen¹² inrättas ett nätverk på gemenskapsnivå som med kommissionens hjälp skall främja samarbete och samordning mellan medlemsstaterna i syfte att förbättra förebyggandet och bekämpningen inom gemenskapen av vissa smittsamma sjukdomar. Nätverket används bl.a. för att ge tidiga varningssignaler och initiera insatser i ett tidigt skede (ett s.k. system för tidig varning och reaktion) för att förebygga och bekämpa sjukdomarna. Nätverket och systemet för tidig varning och reaktion är förenligt med Århuskonventionen. Genom beslut nr 1786/2002/EG inrättas ett program för gemenskapsåtgärder på folkhälsoområdet som kompletterar medlemsstaternas arbete. Programmets syften, bl.a. avsett att förbättra

---

¹² EGT L 268, 3.10.1998, s. 1.

information och kunskap till nytta för folkhälsan, och att höja medlemsstaternas förmåga att snabbt och samordnat kunna möta hot mot folkhälsan, är förenliga med Århuskonventionen.

Förslaget till förordning skall alltså inte påverka tillämpningen av besluten nr 2119/98/EG och 1786/2002/EG.

(AVDELNING III)

Allmänhetens deltagande när gemenskapens institutioner eller organ utarbetar planer och program avseende miljön

Utgångspunkten för förslaget var att det skulle begränsa sig till de tvingande stadgandena i Århuskonventionen, dvs. artiklarna 6 och 7. Den senare av dessa artiklar gäller allmänhetens deltagande i utarbetandet av planer och program avseende miljön.

1. Allmänhetens deltagande i beslut om vissa verksamheter och projekt (artikel 6 i Århuskonventionen)

Enligt artikel 6.1 a i Århuskonventionen skall allmänheten få delta i ”beslut om huruvida sådana verksamheter som anges i bilaga I [till konventionen] skall tillåtas”. Dessa beslut fattas inte på gemenskapsnivå, utan av medlemsstaterna (centralt, regionalt eller lokalt).

Det har diskuterats om konventionens artikel 6 skall tillämpas även på beslut på gemenskapsnivå om finansiering av verksamheter som anges i bilaga 1 till konventionen och andra verksamheter som kan ha betydande påverkan på miljön (artikel 6.1 b). Förslaget har utarbetats med utgångspunkten att artikel 6 inte skall tillämpas på sådana beslut, eftersom Århuskonventionen inte uttryckligen kräver att allmänheten skall delta i beslutsprocesser som rör finansiering av de verksamheter som omfattas av konventionen. Kommissionens förslag om överföringen av Århuskonventionen till medlemsstaternas nationella lagstiftning (genom direktiven 200/4/EG och 2003/35/EG) innehöll inga bestämmelser om sådana beslut, och varken rådet eller Europaparlamentet ansåg att det behövdes eller var önskvärt. Ett krav på att allmänheten skall få delta i finansieringsbeslut på gemenskapsnivå skulle alltså gå utöver vad som gäller i medlemsstaterna. Det skulle också kunna leda till att allmänheten involveras vid två tillfällen rörande samma verksamhet, eftersom beslutet om verksamheten i sig vanligen omfattas av kravet på allmänhetens deltagande. Allmänheten bör sålunda delta i den process som föregår tillståndsbeslutet (på samma sätt som föreskrivs i direktiv 2003/35/EG), men inte i finansieringsbeslut.

Artikel 6.1 b i Århuskonventionen, om allmänhetens deltagande i beslut om verksamheter som inte omfattas av 6.1 a men som ”kan ha betydande påverkan på miljön”, är inte tillämplig på gemenskapsnivå. Förvaltningsbeslut om tillstånd till verksamheter som inbegriper kemikalier, bekämpningsmedel och biocider fattas vanligen på nationell nivå. Beslut som fattas på gemenskapsnivå (t.ex. om upprättande av förteckningar över och klassificering av ämnen) är inte riktade mot särskilda verksamheter på det sätt som avses i artikel 6.1 a. Förordning (EG) nr 2037/2000 om ämnen som bryter ned ozonskiktet¹³ innehåller bestämmelser om förvaltningsbeslut på gemenskapsnivå. De har dock inte någon betydande påverkan på miljön, eftersom de bara gäller förvaltningen av olika kvoter för utsläppande på marknaden av sådana ämnen.

---

¹³ Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 2037/2000 av den 29 juni 2000 om ämnen som bryter ned ozonskiktet, EGT L 244, 29.9.2000, s. 1.

När det gäller genetiskt modifierade organismer (nedan kallade GMO) föreskriver direktiv 2001/18/EG¹⁴ att beslutet om utsläppande på marknaden i vissa fall skall fattas på gemenskapsnivå, och artikel 24 i samma direktiv innehåller vissa bestämmelser om allmänhetens deltagande vid sådana beslut. Förslaget innehåller inte några bestämmelser om något ytterligare deltagande för allmänheten i GMO-beslut. GMO har en särställning i Århuskonventionen¹⁵. Kommissionen och medlemsstaterna deltar i det pågående arbetet med att ta fram särskilda föreskrifter för hur konventionen skall tillämpas på GMO. Gemenskapen bör avvakta resultatet av det arbetet innan man instiftar särskilda bestämmelser i frågan på gemenskapsnivå.

2. Allmänhetens deltagande i utarbetandet av planer och program avseende miljön (artikel 7 i Århuskonventionen)

Enligt artikel 7 i Århuskonventionen skall parterna se till att allmänheten kan delta i utarbetandet av planer och program avseende miljön¹⁶. Artikel 7 hänvisar sedan tillbaka till vissa grundläggande bestämmelser om deltagandet i artikel 6. Beteckningen planer och program avseende miljön definieras inte i konventionen. Föreliggande förslag innehåller däremot en definition av beteckningen. Detta har ansetts underlätta överföringen till gemenskapslagstiftningen och ge förvaltningen och allmänheten större klarhet om rättsläget. Definitionen har gjorts vid för att omfatta även åtgärder som – även om de inte har den officiella beteckningen plan eller program – i praktiken utgör ett organiserat och sammanhängande system upprättat för att förverkliga vissa målsättningar¹⁷.

I artikel 2.1 c i förslaget anges uttryckligen att *gemenskapens institutioner och organ* inte omfattar institutioner och organ ”när och i den utsträckning de handlar i egenskap av dömande eller lagstiftande myndighet”. Planer och program avseende miljön utarbetas av kommissionen och antas sedan genom en rättsakt, och allmänhetens deltagande skall alltså ske innan kommissionen lägger fram sitt förslag till rättsakt. Därefter tillgodoses allmänhetens rätt till inflytande genom den parlamentariska processen.

Förfarandet för allmänhetens deltagande (artikel 8)

Enligt artikel 7 i Århuskonventionen skall parterna vidta ”praktiska eller andra åtgärder” för att allmänheten skall kunna delta i utarbetandet av planer och program avseende miljön. Artikel 7 hänvisar sedan till artikel 6.3, 6.4 och 6.8 som innehåller vissa bestämmelser för hur deltagandet skall utformas. Förslaget innehåller motsvarande bestämmelser för gemenskapens institutioner och organ.

Gemenskapens institutioner och organ skall fastställa vilken allmänhet som får delta (se artikel 7 Århuskonventionen). Detta är lämpligt, eftersom den institution eller det organ som

---

¹⁴ Europaparlamentets och rådets direktiv 2001/18/EG av den 12 mars 2001 om avsiktlig utsättning av genetiskt modifierade organismer i miljön och om upphävande av rådets direktiv 90/220/EEG, EGT L 106, 17.4.2001, s. 1.

¹⁵ Artikel 6.11 i Århuskonventionen: ”Varje part skall inom ramen för sin nationella lagstiftning i möjlig och lämplig utsträckning tillämpa bestämmelserna i denna artikel på beslut om huruvida den skall tillåta avsiktlig utsättning av genetiskt modifierade organismer i miljön.”

¹⁶ Artikel 7 i Århuskonventionen: ”Varje part skall, sedan den har försett allmänheten med nödvändig information, vidta praktiska eller andra åtgärder för att allmänheten inom öppna och rimliga ramar skall kunna delta i utarbetandet av planer och program avseende miljön. Inom dessa ramar skall artikel 6.3, 6.4 och 6.8 tillämpas. Den behöriga offentliga myndigheten skall fastställa vilken allmänhet som får delta, med hänsyn till syftet med denna konvention.”

¹⁷ Dom av den 4 juli 2000 i mål C-387/97, kommissionen mot Grekland, REG 2000, s. I-5047.

skall utarbeta planen eller programmet har bäst förutsättningar att också fastställa målgruppen. Därvid skall institutionen eller organet beakta konventionens syften och inkludera berörda icke-statliga organisationer, t.ex. miljöskyddsorganisationer. Rimliga tidsramar för deltagandet skall fastställas, så att allmänheten skall kunna få den information som behövs för att deltagandet skall bli meningsfullt (jfr artikel 6.3 och artikel 7 i Århuskonventionen). Bestämmelsen om att allmänheten skall få delta på ett tidigt stadium och på ett meningsfullt sätt har utformats med ledning i artikel 6.4 i Århuskonventionen. Skyldigheten att ta vederbörlig hänsyn till vad som framkommit vid allmänhetens deltagande kommer från Århuskonventionens artikel 7 jämförd med dess artikel 6.8.

Vad kommissionen beträffar kom allmänna principer och miniminormer för samråd med berörda parter redan i december 2002¹⁸. Normerna är inte specifika för miljöbeslut, utan gäller i första hand större politiska initiativ, vilka, i ett första steg, kommer att vara de initiativ för vilka en utvidgad konsekvensanalys görs i enlighet med kommissionens meddelande i ämnet av den 5 juni 2002¹⁹. Normerna innehåller alltså grundläggande krav för samråd med berörda parter, och genom föreliggande förslag betraktas alltså även allmänheten och icke-statliga organisationer som berörda. Samråden skall ske på ett tidigt stadium, eftersom information om samråden måste kunna nå ut, de berörda måste kunna lämna sina kommentarer, och kommissionen måste hinna lämna sina synpunkter på kommentarerna (även om vad som framkommit under samrådet och hur detta beaktats).

Normerna gäller dock inte alla gemenskapens institutioner eller organ; genom föreliggande förslag åläggs övriga institutioner och organ att anta motsvarande bestämmelser för utarbetandet av planer och program avseende miljön.

Kommissionens normer har ett mera vidsträckt tillämpningsområde, så även kommissionen måste införa nya bestämmelser för att helt anpassa reglerna efter Århuskonventionen. Detta gäller särskilt planer och program avseende miljön. I sitt meddelande påpekar kommissionen att den är mycket engagerad i arbetet med att tillämpa Århuskonventionen²⁰. Normerna har bara tillämpats en kort tid, och arbetet med anpassning till Århuskonventionen bör anstå ytterligare två år, tills kommissionen fått större erfarenhet av hur normerna fungerar i praktiken.

(AVDELNING IV)

TILLGÅNG TILL RÄTTSLIG PRÖVNING I MILJÖFRÅGOR

Tillgången till rättslig prövning i miljöfrågor regleras i artiklarna 9–13 i förordningen. Artiklarna är avsedda att till fullo anpassa gemenskapslagstiftningen till Århuskonventionen.

Artikel 9.1 i Århuskonventionen, om tillgång till rättslig prövning rörande begäran om miljöinformation, genomförs genom artiklarna 7 och 8 i förordning (EG) nr 1049/2001 vad avser Europaparlamentet, rådet och kommissionen. I och med föreliggande förslag omfattas samtliga gemenskapens institutioner och organ.

Artikel 9.2 i konventionen är inte tillämplig, eftersom den typ av beslut som avses (se artikel 6 i konventionen) vanligen fattas på nationell nivå. Bestämmelser om allmänhetens deltagande i beslutsprocesser kan dock betraktas som miljölagstiftning, och tillgång till

---

¹⁸ KOM(2002) 704 av den 11 december 2002.

¹⁹ Meddelande från kommissionen om konsekvensanalys, KOM(2002) 276 slutlig.

²⁰ Se kapitel III, Förbättring av kommissionens samrådsförfaranden - en pågående process, och fotnot 10.

rättslig prövning kan därmed komma i fråga i enlighet med generalklausulen i artikel 9.3 i konventionen.

Det har inte ansetts vara genomförbart att för anpassningen till artikel 9.3 ge alla fysiska och juridiska personer klagorätt i miljöfrågor. En sådan *actio popularis* skulle förutsätta en ändring av artiklarna 230 och 232 i EG-fördraget, och fördraget kan inte ändras med en sekundärrättsakt. Genom förslaget tillerkänns vissa miljöskyddsorganisationer verksamma på gemenskapsnivå partsbehörighet; dessa organisationer skall uppfylla vissa kriterier och betecknas *erkända sammanslutningar*. Begränsningen strider inte mot artikel 9.3, som ger de fördragsslutande parterna rätt att fastställa kriterier för vilken allmänhet som skall tillerkännas partsbehörighet. Enligt artikel 9.3 skall även personers handlingar och underlåtenheter kunna överklagas. Detta stadgande tillgodoses genom direktivet om tillgång till rättslig prövning i miljöfrågor, eftersom det i första hand är medlemsstaternas sak att se till att enskilda följer miljölagstiftningen. Det direktivet återger artikelns syfte, och överlåter åt medlemsstaterna att fastställa kriterier för vilken allmänhet som skall ha klagorätt.

I föreliggande förslag fastställs sålunda att handlingar och underlåtenheter av gemenskapens institutioner och organ som strider mot miljölagstiftningen skall kunna prövas.

Begäran om omprövning (artikel 9)

Erkända sammanslutningar som anser att en förvaltningsåtgärd eller en förvaltningsförsummelse strider mot miljölagstiftningen kan begära omprövning. Begäran om omprövning skall lämnas till den institution eller det organ som fattat beslutet. Först när omprövningsförfarandet är klart kan annan rättslig prövning begäras.

Omprövningsförfarandet införs för att undvika kollision med artikel 230 i EG-fördraget, enligt vilken fysiska och juridiska personer får väcka talan i EG-domstolen mot beslut som direkt eller personligen berör honom. Den som är adressat för ett beslut i ett omprövningsförfarande kan åberopa artikel 230, och detta förslag behåller alltså den nödvändiga parallellismen med förslaget till direktiv om tillgång till rättslig prövning i miljöfrågor och med artikel 230. Gemenskapsinstitutionen eller gemenskapsorganet i fråga skall pröva begäran om den inte är uppenbarligen ogrundad, och inom 12 veckor från det att begäran lämnades meddela den erkända sammanslutningen om vilka åtgärder som skall vidtas för att se till att miljölagstiftningen följs, eller om sitt avslag på begäran. Beslutet skall vara motiverat.

Om institutionen eller organet trots rimliga ansträngningar inte kan fatta sitt beslut inom angiven tid skall den snarast underrätta den erkända sammanslutning som lämnat begäran om anledningen till dröjsmålet och om när den tänker fatta beslutet. Beslutet skall fattas inom en tid som är rimlig med beaktande av överträdelsens natur, omfattning och allvarlighet.

Partsbehörighet för erkända sammanslutningar (artikel 10)

Metoden att ge grupper som representerar allmänheten partsbehörighet förenar EG-fördragets krav med syftet att förbättra miljöskyddet. Erkända sammanslutningar får möjlighet att väcka talan inför EG-domstolen utan att behöva visa tillräckligt intresse eller att en rättighet kränkts. Detta är förenligt både med förslaget till direktiv om tillgång till rättslig prövning i miljöfrågor och Århuskonventionen. Alla organisationer får dock inte denna privilegierade partsbehörighet, utan endast sammanslutningar som uppfyller kriterierna i artikel 12 och som erkänts. Vidare måste den fråga som skall prövas omfattas av sammanslutningens stadgeenliga verksamhet och gälla ett geografiskt område där sammanslutningen är verksam.

Ärenden inför EG-domstolen (artikel 11)

En erkänd sammanslutning får väcka talan vid EG-domstolen i följande fall:

- Gemenskapsinstitutionen eller gemenskapsorganet har avvisat begäran om omprövning.
- Gemenskapsinstitutionen eller gemenskapsorganet har inte fattat något beslut inom den tid som anges i artikel 9.
- Den erkända sammanslutningen anser att beslutet inte kommer att leda till att miljölagstiftningen följs.

Sammanslutningen har rätt att begära att EG-domstolen prövar saken i formellt och materiellt hänseende.

Kriterier för erkännande av sammanslutningar (artikel 12)

Erkänd sammanslutning omfattar alla föreningar, organisationer eller grupper vars syfte är att tillvarata miljön. Organisationer spelar en allt större roll på miljöskyddsområdet – både nationellt och internationellt – och bör därför tillerkännas en privilegierad ställning när det gäller partsbehörighet.

Deras rätt att driva miljöärenden kan få flera fördelar, eftersom de kan komma att fylla uppgiften som bevakare av miljön. De har ofta välutbildad, motiverad och kompetent personal.

För att erkännas skall en sammanslutning uppfylla följande kriterier:

- (a) Den skall vara juridisk person, vara ideell och arbeta för miljöns bästa, och får med andra ord inte ha några ekonomiska aktiviteter som inte är direkt förknippade med sammanslutningens huvudändamål.
- (b) Den skall vara aktiv på gemenskapsnivå. Sammanslutningar som bedriver sin verksamhet samordnat med andra sammanslutningar eller organisationer skall omfatta minst tre medlemsstater
- (c) Den skall ha bildats i laga ordning och funnits i den formen i minst två år, och under denna tid ha arbetat aktivt i miljöskyddsfrågor i enlighet med dess stadgar.
- (d) Dess årliga bokslut för de två föregående åren skall vara godkända av en auktoriserad revisor.

Förfarande för erkännande av sammanslutningar (artikel 13)

Två former av erkännanden tillåts: generella erkännanden för viss tid eller erkännanden för ett enskilt fall. På så sätt uppnås effektivitet och flexibilitet. Kommissionen skall utarbeta och anta närmare bestämmelser för förfarandet.

Om en erkänd sammanslutning inte längre uppfyller kriterierna i artikel 12 skall erkännandet återkallas. Sammanslutningen skall underrättas minst en månad innan beslutet fattas. Beslutet skall vara motiverat.

(AVDELNING V)

SLUTBESTÄMMELSER

Tillämpningsföreskrifter (artikel 14)

Gemenskapens institutioner eller organ skall vid behov anpassa sina arbetsordningar i enlighet med bestämmelserna i denna förordning. Dessa bestämmelser skall gälla med verkan från och med den [datum].

Ikraftträdande (artikel 15)

I förordningens sista artikel anges ikraftträdandedag, och att förordningen är till alla delar bindande och direkt tillämplig i alla medlemsstater.

Förslag till

EUROPAPARLAMENTETS OCH RÅDETS FÖRORDNING

om hur Århuskonventionen om tillgång till information, allmänhetens deltagande i beslutsprocesser och tillgång till rättslig prövning i miljöfrågor skall tillämpas på Europeiska gemenskapens institutioner och organ

EUROPAPARLAMENTET OCH EUROPEISKA UNIONENS RÅD HAR ANTAGIT DENNA FÖRORDNING

med beaktande av Fördraget om upprättandet av Europeiska gemenskapen, särskilt artikel 175.1 i detta,

med beaktande av kommissionens förslag²¹,

med beaktande av Europeiska ekonomiska och sociala kommitténs yttrande²²,

med beaktande av Regionkommitténs yttrande²³,

i enlighet med förfarandet i artikel 251 i fördraget²⁴, och

av följande skäl:

- (1) Syftet med gemenskapens miljölagstiftning är att bidra till att bevara, skydda och förbättra miljöns kvalitet och att skydda människors hälsa.
- (2) I gemenskapens sjätte miljöhandlingsprogram²⁵ betonas att det är viktigt att allmänheten får tillräcklig miljöinformation och på ett meningsfullt sätt kan delta i beslutsprocesser i miljöfrågor, och att det ökar ansvarigheten och öppenheten i beslutsprocessen och bidrar till att öka allmänhetens miljömedvetenhet och stöd för fattade beslut. Programmet betonar, liksom föregående miljöhandlingsprogram²⁶, också att gemenskapens miljölagstiftning måste genomföras, tillämpas och följas bättre, och att överträdelser måste beivras.
- (3) Europeiska gemenskapen undertecknade den 25 juni 1998 FN/ECE-konventionen om tillgång till information, allmänhetens deltagande i beslutsprocesser och tillgång till rättslig prövning i miljöfrågor (nedan kallad Århuskonventionen). För att Europeiska

---

²¹ EGT C [...], [...], s. [...].

²² EGT C [...], [...], s. [...].

²³ EGT C [...], [...], s. [...].

²⁴ EGT C [...], [...], s. [...].

²⁵ Europaparlamentets och rådets beslut nr 1600/2002/EG av den 22 juli 2002 om fastställande av gemenskapens sjätte miljöhandlingsprogram. EGT L 242, 10.9.2002, s. 1.

²⁶ Gemenskapens fjärde miljöhandlingsprogram, EGT C 328, 7.12.1987, s. 1. Gemenskapens femte miljöhandlingsprogram, EGT C 138, 17.9.1993, s. 1.

gemenskapen skall kunna ingå konventionen måste gemenskapslagstiftningen vara förenlig med den.

- (4) Gemenskapen har redan antagit två direktiv²⁷ som rör genomförandet av Århuskonventionen, och ett tredje är på förslag²⁸. Det behövs bestämmelser om hur Århuskonventionen skall tillämpas på gemenskapens institutioner och organ.
- (5) Århuskonventionens tre pelare – tillgång till information, allmänhetens deltagande i beslutsprocesser och tillgång till rättslig prövning i miljöfrågor – bör behandlas i en enda rättsakt med gemensamma bestämmelser om syften och definitioner. På så sätt blir gemenskapslagstiftningen enklare och tillämpningsföreskrifterna överskådligare.
- (6) Allmänheten skall kunna utnyttja de rättigheter som representeras av Århuskonventionens tre pelare utan att diskrimineras på grund av medborgarskap, nationalitet eller hemvist.
- (7) Beteckningen *myndigheter* får i artikel 2.2 i Århuskonventionen en vid definition; det grundläggande konceptet är att där offentlig makt utövas bör det finnas rättigheter för individer och deras organisationer. Definitionen av *gemenskapens institutioner och organ* bör alltså också vara vid och funktionell. För att motsvara Århuskonventionen bör förordningen inte gälla gemenskapens institutioner och organ när och i den utsträckning de handlar i egenskap av dömande eller lagstiftande myndighet.
- (8) Definitionen av *miljöinformation* omfattar all information om tillståndet i miljön. Definitionen är den samma som i direktiv 2003/4/EG om allmänhetens tillgång till miljöinformation, och stämmer i stort sett överens med Århuskonventionens. Definitionen av *handling* i artikel 3 a i förordning (EG) nr 1049/2001 om allmänhetens tillgång till Europaparlamentets, rådets och kommissionens handlingar²⁹ omfattar även miljöinformation enligt definitionen i föreliggande förordning.
- (9) Förordningen bör innehålla en definition av de planer och program avseende miljön som avses i Århuskonventionen, och i parallell med det tillvägagångssätt som har följts i förhållande till medlemsstaternas förpliktelser enligt befintlig EG-lag. *Planer och program avseende miljön* bör definieras i förhållande till deras bidrag till uppnåendet, eller troliga betydande inverkan för uppnåendet, av gemenskapens miljöpolitiska mål. För en tioårsperiod från den 22 juli 2002 fastställs gemenskapens miljöpolitiska mål och åtgärder för att uppnå målen i beslut nr 1600/2002/EG om fastställande av gemenskapens sjätte miljöhandlingsprogram³⁰. Den därpå följande perioden kommer att omfattas av ett nytt miljöhandlingsprogram.

---

²⁷ Europaparlamentets och rådets direktiv 2003/4/EG av den 28 januari 2003 om allmänhetens tillgång till miljöinformation och om upphävande av rådets direktiv 90/313/EEG, EGT L 41, 14.2.2003, s. 26. Europaparlamentets och rådets direktiv 2003/35/EG av den 26 maj 2003 om åtgärder för allmänhetens deltagande i utarbetandet av vissa planer och program avseende miljön och om ändring, med avseende på allmänhetens deltagande och rätt till rättslig prövning, av rådets direktiv 85/337/EEG och 96/61/EG, EGT L 156, 25.6.2003, s. 17.

²⁸ Förslag till Europaparlamentets och Rådets Direktiv om tillgång till rättslig prövning i miljöfrågor COM(2003) 624 slutlig

²⁹ Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1049/2001 av den 30 maj 2001 om allmänhetens tillgång till Europaparlamentets, rådets och kommissionens handlingar. EGT L 145, 31.5.2001, s. 43.

³⁰ EGT L 242, 10.9.2002, p. 1.

- (10) Miljölagstiftningen utvecklas kontinuerligt, och definitionen av *miljölagstiftning* bör därför ta fasta på gemenskapens miljöpolitiska mål, särskilt skydd och förbättring av miljön, inbegripet människors hälsa och skydd av naturresurserna.
- (11) Rättsligt bindande och allmänt tillämpliga förvaltningsåtgärder bör kunna prövas. Även underlåtenhet att vidta en åtgärd föreskriven i miljölagstiftningen bör kunna prövas. Förordningen omfattar inte gemenskapens institutioner eller organ när och i den utsträckning de handlar i egenskap av dömande eller lagstiftande myndighet; den bör heller inte omfatta gemenskapens institutioner eller organ när de handlar i egenskap av administrativ överinstans i enlighet med EG-fördraget.
- (12) Enligt Århuskonventionen skall allmänheten kunna ta del av miljöinformation efter begäran eller genom aktiv spridning av myndigheter. Förordning (EG) nr 1049/2001 gäller allmänhetens tillgång till Europaparlamentets, rådets och kommissionens handlingar, men även handlingar som förvaras av byråer eller liknande organ inrättade av gemenskapen omfattas. Den förordningens bestämmelser är i stora delar anpassade efter Århuskonventionen. Dess tillämpningsområde bör utvidgas till att omfatta gemenskapens samtliga institutioner och organ.
- (13) Det bör införas bestämmelser om vissa frågor som regleras i Århuskonventionen men som saknar motsvarighet i förordning (EG) nr 1049/2001, särskilt i fråga om insamling och spridning av miljöinformation.
- (14) Om allmänhetens rätt att ta del av miljöinformation skall vara meningsfull måste miljöinformationen vara av god kvalitet. Gemenskapens institutioner och organ bör därför åläggas att garantera miljöinformationens kvalitet.
- (15) Undantagen i artikel 4.1–3 i förordning (EG) nr 1049/2001 bör tillämpas på begäran om miljöinformation enligt föreliggande förordning.
- (16) Genom Europaparlamentets och rådets beslut nr 2119/98/EG av den 24 september 1998 om att bilda ett nätverk för epidemiologisk övervakning och kontroll av smittsamma sjukdomar i gemenskapen³¹ inrättas ett nätverk på gemenskapsnivå som med kommissionens hjälp skall främja samarbete och samordning mellan medlemsstaterna i syfte att förbättra förebyggandet och bekämpningen inom gemenskapen av vissa smittsamma sjukdomar. Genom Europaparlamentets och rådets beslut nr 1786/2002/EG av den 23 september 2002³² inrättas ett program för gemenskapsåtgärder på folkhälsoområdet (2003–2008), som kompletterar medlemsstaternas arbete. Programmets syften, bl.a. att förbättra information och kunskap till nytta för folkhälsan, och att höja medlemsstaternas förmåga att snabbt och samordnat kunna möta hot mot folkhälsan, är förenliga med Århuskonventionen. Förslaget till förordning skall alltså inte påverka tillämpningen av besluten nr 2119/98/EG och 1786/2002/EG.
- (17) Enligt artikel 7 i Århuskonventionen skall parterna se till att allmänheten kan delta i utarbetandet av planer och program avseende miljön.
- (18) Enligt Århuskonventionen skall förfarandet innehålla rimliga tidsfrister som är tillräckligt långa för att allmänheten skall kunna informeras om beslutsprocessen i fråga. Allmänheten skall få delta på ett tidigt stadium, när alla alternativ är möjliga.

---

³¹ EGT L 268, 3.10.1998, s. 1.

³² EGT L 271, 9.10.2002, p. 1.

Vad som framkommit vid allmänhetens deltagande skall beaktas på vederbörligt sätt i beslutet. Gemenskapens institutioner och organ skall med beaktande av Århuskonventionens syften fastställa vilken allmänhet, inbegripet icke-statliga organisationer, som får delta.

- (19) Enligt artikel 9.3 i Århuskonventionen skall det finnas möjligheter att få handlingar och underlåtenheter av privatpersoner eller myndigheter som strider mot miljölagstiftningen prövade av domstol eller på annat sätt. Bestämmelserna om tillgång till rättslig prövning måste vara förenliga med både Århuskonventionen och EG-fördraget. Förordningen bör endast reglera myndigheters handlingar och underlåtenheter; privatpersoners handlingar eller underlåtenheter bör regleras av medlemsstaterna inom ramen för det direktiv xxxx/xx/EG om tillgång till rättslig prövning i miljöfrågor³³.
- (20) För att rättsmedlet skall bli tillräckligt och effektivt bör, i enlighet med gemenskapslagstiftningen om prövningsförfaranden vid Europeiska gemenskapernas domstol, den av gemenskapens institutioner eller organ som har gjort sig skyldig till den förvaltningsåtgärd eller förvaltningsförsummelse som skall prövas kunna ompröva sitt beslut eller, i fråga om en förvaltningsförsummelse, vidta en åtgärd.
- (21) Sammanslutningar som är aktiva på miljöskyddsområdet och som genom att uppfylla vissa kriterier kan visa att miljöskydd är sammanslutningens huvudsyfte bör ha tillgång till miljöärenden för att få förvaltningsåtgärder som strider mot miljölagstiftningen och förvaltningsförsummelse prövade i formellt och materiellt hänseende. Denna rätt bör bara gälla frågor som omfattas av sammanslutningens ändamål i enlighet med dess stadgar.
- (22) Om omprövningen inte gav önskat resultat bör den erkända sammanslutningen kunna få förvaltningsåtgärden eller förvaltningsförsummelsen prövad i ett miljöärende inför EG-domstolen.
- (23) Denna förordning respekterar de grundläggande rättigheter och principer som erkänns särskilt i Europeiska unionens stadga om de grundläggande rättigheterna. Denna förordnings syfte är miljöskydd och tillämpningen av artikel 37 i Europeiska unionens stadga om de grundläggande rättigheterna.

---

³³ Europaparlamentets och rådets direktiv xxxx/xx/EG om tillgång till rättslig prövning i miljöfrågor, EGT L ..., ..., s. .

HÄRIGENOM FÖRESKRIVS FÖLJANDE.

AVDELNING I

ALLMÄNNA BESTÄMMELSER

Artikel 1

Mål

1. Denna förordning reglerar hur principerna i FN/ECE:s konvention om tillgång till information, allmänhetens deltagande i beslutsprocesser och tillgång till rättslig prövning i miljöfrågor (nedan kallad Århuskonventionen) skall tillämpas beträffande gemenskapens institutioner och organ, särskilt genom att
  - (a) garantera allmänhetens rätt att ta del av miljöinformation som förvaras av eller för gemenskapens institutioner eller organ, och genom att fastställa grundläggande bestämmelser och praktiska förfaranden för hur rätten skall utövas,
  - (b) se till att miljöinformationen successivt blir tillgänglig i elektroniska databaser som är lätt åtkomliga för allmänheten via allmänna telenät,
  - (c) ge allmänheten en möjlighet att delta när gemenskapens institutioner eller organ utarbetar planer och program avseende miljön,
  - (d) ge tillgång till rättslig prövning i miljöfrågor på gemenskapsnivå enligt villkoren i denna förordning.
2. Denna förordning påverkar inte tillämpningen av andra gemenskapsbestämmelser om tillgång till information, allmänhetens deltagande i beslutsprocesser eller tillgång till rättslig prövning i miljöfrågor.

Artikel 2

Definitioner

1. I denna förordning används följande beteckningar med de betydelser som här anges:
  - (a) sökande: fysisk eller juridisk person som begär att få tillgång till miljöinformation.
  - (b) allmänheten: en eller flera fysiska eller juridiska personer och föreningar, organisationer eller grupper bestående av fysiska eller juridiska personer.
  - (c) gemenskapens institutioner och organ: alla institutioner, organ, kontor eller byråer som inrättats genom eller i enlighet med EG-fördraget och som har

offentliga förvaltningsuppgifter, utom när och i den utsträckning de handlar i egenskap av dömande eller lagstiftande myndighet.

- (d) erkänd sammanslutning: en förening eller organisation med ändamål att tillvarata miljön som har erkänts i enlighet med artiklarna 12 och 13.
- (e) miljöinformation: all information i skriftlig form, bild- eller ljudform, elektronisk form eller annan materiell form om
  - i) tillståndet för olika delar av miljön, som luft och atmosfär, vatten, mark, land, landskap och naturområden, inbegripet våtmarker, kust- och havsområden, biologisk mångfald och dess delar, inklusive genetiskt modifierade organismer, och samspelet mellan dessa delar,
  - ii) faktorer som substanser, energi, buller, strålning eller avfall, inklusive radioaktivt avfall, utsläpp i luften, utsläpp i vattnet och andra utsläpp i miljön som påverkar eller troligtvis påverkar de delar av miljön som anges i i),
  - iii) åtgärder (inklusive förvaltningsåtgärder), policy, lagstiftning, planer, program, miljöavtal och verksamhet som påverkar eller troligtvis påverkar de delar och faktorer som anges i i) och ii) samt åtgärder eller verksamheter som är avsedda att skydda dessa delar,
  - iv) rapporter om genomförandet av miljölagstiftningen,
  - v) kostnads- och nyttoanalys och övriga ekonomiska analyser och antaganden som används inom ramen för de åtgärder och verksamheter som anges i iii), och
  - vi) tillståndet för människors hälsa och säkerhet, inbegripet förorening av livsmedelskedjan, villkoren för mänskligt liv, kulturplatser och byggnader i den utsträckning de påverkas eller kan påverkas av tillståndet i de delar av miljön som anges i i) eller, genom dessa delar, av någon av de faktorer som anges i ii) och iii).
- (f) planer och program avseende miljön: planer och program som
  - i) utarbetas eller antas av gemenskapens institutioner eller organ,
  - ii) föreskrivs enligt lagar eller andra författningar,
  - iii) bidrar till eller troligen får en betydande inverkan för uppnåendet av de mål för gemenskapens miljöpolitik som anges i beslut nr 1600/2002/EG eller i senare generella miljöhandlingsprogram.

Beteckningen omfattar även generella miljöhandlingsprogram.

Beteckningen omfattar inte ekonomiska planer och program, budgetplaner eller budgetprogram eller gemenskapens institutioners och organs interna arbetsprogram.

- (g) miljölagstiftning: gemenskapslagstiftning vars syfte är att skydda eller förbättra miljön, inbegripet människors hälsa, eller att skydda eller uppnå ett rationellt utnyttjande av naturresurserna, inom bl.a. följande områden:
- i) Vattenskydd.
  - ii) Bullerskydd.
  - iii) Markskydd.
  - iv) Luftföroreningar.
  - v) Fysisk planering och markanvändning.
  - vi) Bevarande av naturen och den biologiska mångfalden.
  - vii) Avfallshantering.
  - viii) Kemikalier, biocider och bekämpningsmedel.
  - ix) Bioteknik.
  - x) Andra utsläpp i luft eller vatten och andra utsläpp i miljön.
  - xi) Miljökonsekvensbedömning.
  - xii) Tillgång till miljöinformation och deltagande i beslutsprocesser.
- (h) förvaltningsåtgärd: en allmänt tillämplig och rättsligt bindande åtgärd som gemenskapens institutioner eller organ vidtar i enlighet med miljölagstiftningen.
- (i) förvaltningsförsummelse: en underlåtenhet av gemenskapens institutioner eller organ att vidta en förvaltningsåtgärd som föreskrivs i miljölagstiftningen.
2. Beteckningarna förvaltningsåtgärd och förvaltningsförsummelse omfattar inte åtgärder som gemenskapens institutioner eller organ vidtar i egenskap av administrativ överinstans i enlighet med
- artiklarna 81, 82 eller 86 i EG-fördraget (om konkurrens),
  - artiklarna 226 eller 228 i EG-fördraget (överträdelseförfaranden),
  - artikel 195 i EG-fördraget (ombudsmannaförfaranden)
  - artiklarna 280 i EG-fördraget (förfarande inom ramen för Europeiska byrån för bedrägeribekämpning).

AVDELNING II

TILLGÅNG TILL MILJÖINFORMATION

Artikel 3

Tillämpning av förordning (EG) nr 1049/2001

Förordning (EG) nr 1049/2001 skall tillämpas när en sökande begär att få ta del av miljöinformation som förvaras hos eller för gemenskapens institutioner eller organ, utan att sökanden diskrimineras på grund av medborgarskap, nationalitet eller hemvist och, när sökanden är en juridisk person, utan att diskrimineras på grund av var sökanden har sitt registrerade säte eller ett faktiskt centrum för sin verksamhet.

Därvid skall beteckningen *institution* i förordning (EG) nr 1049/2001 läsas som *gemenskapens institutioner eller organ*.

Artikel 4

Insamling och spridning av miljöinformation

1. Gemenskapens institutioner och organ skall organisera den miljöinformation som är relevant för deras verksamhet och som förvaras av eller för dem, för att aktivt och systematiskt spridas till allmänheten, vilket särskilt skall ske med hjälp av telematik eller elektronik i enlighet med artikel 11.1 och 11.2 och artikel 12 i förordning (EG) nr 1049/2001. De skall successivt göra miljöinformationen tillgänglig i elektroniska databaser som är lätt åtkomliga för allmänheten via allmänna telenät. De skall i detta syfte placera miljöinformationen i databaser som skall förses med sökredskap och annan programvara som kan hjälpa allmänheten att hitta den information den söker.

Den information som tillhandahålls med hjälp av telematik eller elektronik behöver inte omfatta den information som insamlats före denna förordnings ikraftträdande såvida den inte redan finns tillgänglig i elektronisk form.

Gemenskapens institutioner och organ skall göra alla rimliga ansträngningar för att se till att miljöinformation som förvaras av eller för dem hålls i en form eller ett format som lätt kan reproduceras och som är lätt åtkomligt med hjälp av telematik eller på annan elektronisk väg.

2. Den miljöinformation som skall tillhandahållas och spridas skall även uppdateras på lämpligt sätt. Utöver de handlingar som anges i artikel 12.2 och 12.3 och artikel 13 i förordning (EG) nr 1049/2001 skall databaserna och registren innehålla följande:
  - (a) Verksamhetsrapporter avseende genomförandet av

- i) internationella fördrag, konventioner eller avtal, gemenskapslagstiftning och nationell, regional eller lokal lagstiftning om eller med anknytning till miljön,
    - ii) policy, planer och program avseende miljön.
  - (b) Sådana rapporter om tillståndet i miljön som avses i punkt 4.
  - (c) Uppgifter eller sammanställningar av uppgifter som samlats in genom övervakning av verksamhet som påverkar eller sannolikt kommer att påverka miljön.
  - (d) Tillstånd med en avsevärd inverkan på miljön och miljöavtal eller en uppgift om var informationen kan begäras eller finns tillgänglig.
  - (e) Miljökonsekvensbedömningar och riskbedömningar beträffande miljön eller en uppgift om var informationen kan begäras eller finns tillgänglig.
3. I lämpliga fall får gemenskapens institutioner och organ uppfylla kraven i punkterna 1 och 2 genom att skapa länkar till webbplatser på Internet där informationen kan hämtas.
  4. Kommissionen skall med jämna mellanrum på högst fyra år se till att en rapport om tillståndet i miljön, inbegripet information om kvaliteten på miljön och om belastningarna på miljön, offentliggörs och sprids.

Artikel 5

Miljöinformationens kvalitet

1. Gemenskapens institutioner och organ skall, så långt det är möjligt inom ramen för deras befogenheter, se till att all information som sammanställs av dem eller för deras räkning och som offentliggörs är aktuell, korrekt och jämförbar.
2. Gemenskapens institutioner och organ skall på begäran informera sökanden om var denne kan finna information om de mätmetoder, inklusive metoder för analys, provtagning och förbehandling av prover, som använts vid sammanställningen av informationen, eller hänvisa till en standardmetod som använts.

Artikel 6

Begäran om tillgång till miljöinformation som inte förvaras av gemenskapens institutioner eller organ

När gemenskapens institutioner eller organ får en begäran om att få ta del av miljöinformation som inte förvaras av dem eller för deras räkning skall de informera sökanden om vilken av gemenskapens institutioner eller organ eller vilken offentlig myndighet i enlighet med direktiv 2003/4/EG som kan tänkas ta emot begäran, eller överföra begäran dit och informera sökanden om överföringen.

Artikel 7

Samarbete

Vid omedelbart hot mot människors hälsa eller miljön – oberoende av om hotet kommer från mänsklig verksamhet eller har naturliga orsaker – skall gemenskapens institutioner eller organ på begäran från en sådan offentlig myndighet som avses i direktiv 2003/4/EG samarbeta med och bistå myndigheten så att denna omedelbart kan sprida all miljöinformation som gör det möjligt för allmänheten att förebygga eller begränsa skador, och som förvaras av eller för gemenskapens institutioner eller organ eller av myndigheten, till de delar av allmänheten som riskerar att drabbas.

Första stycket påverkar inte tillämpningen av särskilda förpliktelser fastställda i gemenskapslagstiftningen, särskilt i beslut nr 2119/98/EG och beslut nr 1786/2002/EG.

AVDELNING III

ALLMÄNHETENS DELTAGANDE NÄR GEMENSKAPENS INSTITUTIONER ELLER ORGAN UTARBETAR PLANER OCH PROGRAM AVSEENDE MILJÖN

Artikel 8

Gemenskapens institutioner och organ skall vidta praktiska eller andra åtgärder för att allmänheten skall kunna delta i utarbetandet av planer och program avseende miljön. Dessa åtgärder

- (a) skall innehålla rimliga tidsfrister som är tillräckligt långa för att allmänheten skall kunna informeras om de planer och program som skall utarbetas och om hur deltagandet skall gå till, och för att allmänheten skall kunna delta på ett meningsfullt sätt,
- (b) skall göra det möjligt för allmänheten att delta på ett tidigt stadium, när alla alternativ är möjliga,
- (c) skall se till att det i beslutet tas vederbörlig hänsyn till vad som framkommit vid allmänhetens deltagande
- (d) skall fastställa vilken allmänheten som får delta, inbegripet icke-statliga organisationer, t.ex. sådana som främjar miljöskyddet.

AVDELNING IV

TILLGÅNG TILL RÄTTSLIG PRÖVNING I MILJÖFRÅGOR

Artikel 9

Begäran om omprövning av förvaltningsåtgärder

1. En enligt artikel 10 partsbehörig erkänd sammanslutning som anser att en förvaltningsåtgärd eller en förvaltningsförsummelse strider mot miljölagstiftningen kan begära att den av gemenskapens institutioner eller organ som vidtagit eller underlåtit att vidta åtgärden omprövar sitt agerande.

Begäran skall vara skriftlig och lämnas in senast fyra veckor efter en förvaltningsåtgärd eller, i fråga om förvaltningsförsummelser, senast fyra veckor efter det att den i lag föreskrivna förvaltningsåtgärden skulle ha vidtagits. Begäran skall innehålla en beskrivning av den påstådda överträdelsen och uppgifter om vilket beslut man vill att omprövningen skall resultera i.

2. Den av gemenskapens institutioner eller organ som avses i punkt 1 skall pröva begäran om inte begäran är uppenbarligen ogrundad. Gemenskapsinstitutionen eller gemenskapsorganet skall snarast, dock senast tolv veckor efter det att begäran mottagits, utfärda ett skriftligt beslut om vilka åtgärder den tänker vidta för att se till att miljölagstiftningen följs, eller om sitt avslag på begäran. Beslutet skall rikta sig till den erkända sammanslutning som lämnat in begäran; beslutet skall vara motiverat.
3. Om institutionen eller organet trots rimliga ansträngningar inte kan fatta sitt beslut inom den tid som anges i punkt 2 skall den snarast, dock senast inom den tid som anges i punkt 2, underrätta den erkända sammanslutning som lämnat begäran om anledningen till dröjsmålet och om när den tänker fatta beslutet.
4. Gemenskapens institutioner och organ skall fatta sitt beslut angående begäran om omprövning inom en tid som är rimlig med beaktande av överträdelsens natur, omfattning och allvarlighet, dock senast arton veckor efter det att begäran togs emot. Institutionen eller organet skall omedelbart underrätta den erkända sammanslutningen om beslutet.

Artikel 10

Partsbehörighet

En erkänd sammanslutning får begära omprövning enligt artikel 10 utan att visa ett tillräckligt intresse eller att någon rättighet kränkts om

- (a) sammanslutningen har erkänts i enlighet med artiklarna 12 och 13, och

- (b) den fråga omprövningen avser omfattas av sammanslutningens stadgeenliga verksamhet.

Artikel 11

Ärenden inför EG-domstolen

1. En erkänd sammanslutning som har lämnat en begäran om omprövning i enlighet med artikel 9 och som anser att det beslut som gemenskapens institutioner eller organ har fattat i ärendet inte kommer att leda till att miljölagstiftningen följs får väcka talan i EG-domstolen med tillämpning av artikel 230 fjärde stycket i EG-fördraget och begära att domstolen prövar beslutet i materiellt och formellt hänseende.
2. Om gemenskapens institutioner eller organ inte har fattat något beslut angående en begäran om omprövning enligt artikel 9 inom den tid som anges i den artikeln får den erkända sammanslutningen väcka talan med tillämpning av artikel 232 tredje stycket i EG-fördraget.

Artikel 12

Kriterier för erkännande av sammanslutningar

För att erkännas skall en sammanslutning uppfylla följande kriterier:

- (a) Den skall vara en oberoende och ideell juridisk person med ändamål att tillvarata miljön.
- (b) Den skall vara aktiv på gemenskapsnivå.
- (c) Den skall ha bildats i laga ordning och funnits i den formen i minst två år, och under denna tid ha arbetat aktivt i miljöskyddsfrågor i enlighet med dess stadgar.
- (d) Dess årliga bokslut för de två föregående åren skall vara godkända av en auktoriserad revisor.

För att betraktas som aktiv på gemenskapsnivå skall sammanslutningar som bedriver sin verksamhet samordnat med andra sammanslutningar eller organisationer med en struktur grundad på medlemskap omfatta minst tre medlemsstater

Artikel 13

Förfarande för erkännande av sammanslutningar

1. Kommissionen skall anta de bestämmelser som behövs för att sammanslutningar som uppfyller kriterierna i artikel 12 skall kunna erkännas snabbt. Bestämmelserna skall antingen föreskriva erkännande i varje enskilt fall, eller generellt erkännande för viss tid.

2. Kommissionen skall regelbundet kontrollera att sammanslutningen fortsätter att uppfylla kriterierna för erkännande.

Om en erkänd sammanslutning inte längre uppfyller kriterierna i artikel 12 skall erkännandet återkallas. Den erkända sammanslutningen skall underrättas minst en månad innan beslutet fattas. Beslutet om återkallande skall vara motiverat.

AVDELNING V

SLUTBESTÄMMELSER

Artikel 14

Tillämpningsföreskrifter

Gemenskapens institutioner och organ skall vid behov anpassa sina arbetsordningar i enlighet med bestämmelserna i denna förordning. Dessa anpassningar skall gälla med verkan från och med den [datum].

Artikel 15

Ikraftträdande

Denna förordning träder i kraft den tredje dagen efter det att den offentliggjorts i *Europeiska unionens officiella tidning*.

Den skall tillämpas från och med den [datum].

Denna förordning är till alla delar bindande och direkt tillämplig i alla medlemsstater.

Utfärdad i Bryssel den

På Europaparlamentets vägnar
Ordförande

På rådets vägnar
Ordförande